

nieuwsbrief

Vereniging Vrienden van Brabantse Kastelen

Datum uitgifte: december 2023

nummer 8

Voorlopige terugblik op 2023

Geachte kastelenvrienden en -vriendinnen,

Deze informatie over onze vereniging is op hoofdlijnen ook behandeld tijdens de algemene ledenvergadering van 12 december. Met deze nieuwsbrief kunnen de (niet aanwezige) leden dit (terug)lezen.

Bijeenkomsten met leden!

We begonnen 2023 al vroeg in het jaar (14 januari) met een "bijzondere dag **Boxtel**": een gecombineerde ledenvergadering met excursie in **kasteel Stapelen** waarbij 29 leden aanwezig waren. Op verzoek van de vergadering werd het voorlezen van alle verslagen sterk ingekort.

Tijdens het agendapunt bestuursverkiezing meldde onze voorzitter Bas Aarts het aftreden van mevrouw Marianne Hulsman. De vergadering benoemde de heer Willem Donselaar die al taken van Herman van Venetië heeft overgenomen. Herman gaat het om gezondheidsredenen rustiger aan doen.

Na de jaarvergadering verzorgde Bas een presentatie over de middeleeuwse geschiedenis van Boxtel, waarbij de opmerkelijke burchtlocaties van zowel de familie Van Stapelen als die van de heren van Boxtel als uitgangspunt dienden. Na de lunch, die werd gebruikt aan de Markt in Boxtel, volgde een op de presentatie aansluitend bezoek aan de 'Kerkheuvel' als vermoedelijke burchtlocatie, met een rondleiding in de fraaie middeleeuwse kerk van Sint-Petrus'-Stoel van Antiochië. Hoeveel dapperen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid van een torenbeklimming is onbekend.

Als "tussendoortje" werd op zaterdagmiddag 1 juli een excursie gehouden naar **Fort Giessen** in Giessen bij Woudrichem waaraan 23 leden deelnamen.

Het fort werd gebouwd in 1878-1881 ter versterking van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en speciaal ter bescherming van Woudrichem. Na lange verwaarlozing werd het in 1972 overgedragen aan Het Brabants Landschap, waarna het weer werd opgeknapt. Het staat intussen op de Unesco Werelderfgoedlijst. Momenteel vinden de Natuurbeschermingsvereniging Altenatuur en de Archeologische Vereniging Land van Heusden en Altena hier hun onderkomen. De archeologische vondstencollectie is er ondergebracht en er was een speciale tentoonstelling over de Eerste Wereldoorlog. Om de aard van onze vereniging ook recht te doen op deze excursie gaf de voorzitter die middag een presentatie van de nog bestaande (Altena) en verdwenen (Rijswijk, Uitwijk, Wijk, Heusden) motte-burchten in het Land van Heusden en Altena.

Tot slot de najaarsexcursie op 14 oktober naar het **Kasteel van Breda**. Een exclusief programma met een start in de Waalse kerk waar drs. Guido van den Eynde een inleidende lezing gaf op basis van zijn lopend onderzoek naar kasteel en stad, gevolgd door een rondleiding op het kasteelterrein door drs. Guido van den Eynde en Boudewijn van de Calseijde (Historische Verzameling KMA). Om 14.30 uur meldden de 23 deelnemers zich bij het Kasteel voor de rondleiding. Zij kregen een goed inzicht van de jongste ontwikkelingen op het terrein en van de laatste ideeën omtrent de complexe bouwgeschiedenis van dit belangwekkende kasteel.

Figuur 1. Nieuwe maquette Breda in de 16e eeuw.

Figuur 2. Uitleg op de locatie van de voormalige kasteelkapel,

Het Brabants Kasteel

De laatste loodjes.....

wegen inderdaad soms zwaar, maar het eerder aangekondigde jaarboek over huis Zwanenburg is afgerond en valt begin volgende maand op uw deurmat. Het is opnieuw een fraai jaarboek in full colour over dit bijzondere huis. De uitgave is mede tot stand gekomen dankzij de welwillendheid van de eigenaar/bewoner van het huis, ook lid van onze vereniging, de heer Eugène van Bouwdijk-Bastiaanse.

Het is geen eenvoudige taak voor de redactie om het specialistische en unieke karakter van ons tijdschrift – de wens om resultaten van nieuw onderzoek te publiceren – te behouden.

Het nu verschenen jaarboek is jaargang 2020. Er wordt gewerkt aan nieuwe artikelen, maar soms is de 'redactionele plank' even leeg en duurt het even voor hij weer is gevuld. Weet in ieder geval dat er aan wordt gewerkt.

Uit de ledenvergadering van 12 december 2023

Traditiegetrouw is deze ledenvergadering, na een kleine omzwerving in januari, gehouden in (een geheel vernieuwde!) Uitspanning De Zeven Geitjes in Tilburg. Ook volgens de traditie sloot onze voorzitter de bijeenkomst af met een presentatie, dit jaar over kastelen in Northumberland. Deze combinatie maakte het tot een genoeglijke avond waarbij niet alleen de statutaire zaken, maar ook onze hobby voor, dan wel de studie naar kastelen aandacht krijgt.

De jaarvergadering over het verenigingsjaar 2022 werd bijgewoond door 15 leden en werd geopend onder het genot van een heerlijk kopje koffie of thee met cake.

De jaarstukken 2022 werden unaniem goedgekeurd door de aanwezige leden, maar de pijn zat in de staart van de agenda.

De penningmeester heeft op basis van de verdergaande vergrijzing en daling van het ledental enerzijds, en stijgende kosten van met name de uitgave van *Het Brabants Kasteel* anderzijds, een stevig voorstel tot verhoging van de contributie 2024 gedaan. De contributie gaat voor alle leden, ook voor de 65+ leden, naar € 25,--. Gezinsleden blijven gelijk op € 15,--, abonnementhouders en begunstigers € 22,50. Voor verzending naar het buitenland wordt € 10,-- extra berekend ter compensatie van de zeer hoge portokosten. De penningmeester meldde dat de contributie van onze vereniging overeenkomt met de bijdragen die andere, vergelijkbare organisaties berekenen.

De helaas noodzakelijke contributieverhoging werd unaniem aangenomen.

De begroting heeft ook een taakstelling om in 2024 12 nieuwe leden te werven. Alleen zo kon een sluitende begroting voor 2024 worden gepresenteerd.

Voor *Het Brabants Kasteel* geldt dat dit uitsluitend in zwart-wit zal worden gedrukt tenzij derden een uitgave in full colour co-financieren.

Heeft u in uw kennissenkring mensen die belangstelling hebben voor Brabantse kastelen, maak hen dan attent op onze mooie en interessante vereniging. Hopelijk willen zij lid worden!

Tijdens de jaarvergadering hebben leden ook gevraagd om in deze Nieuwsbrief een oproep te doen aan alle leden om meer betrokken te zijn bij onze vereniging. Door het aanleveren van nieuws (o.a. uit plaatselijke of regionale bladen), het mee-organiseren van excursies, het omgaan met social media / moderne communicatiemiddelen, etc.

Leden en andere belangstellenden die hierop willen reageren, heel graag! Ons mailadres is info@brabantskasteel.nl.

Recent verschenen bij SPA uitgevers:

T. Hermans en R. Gruben (eindred.), *Een Ridderwooning met opgetogen bruggen* (Zwolle 2023).

Zie: <https://spa-uitgevers.biedmeer.nl/Webwinkel-Category-469751/Spa-Uitgevers.html>

(In dit prachtige boek onder meer een artikel over kasteel Oud-Herlaer).

Verder:

B. Meijs, *De geschiedenis van kasteel d'Oultremont en zijn bewoners waaronder het Land van Ooit* (Nieuwkuijk 2023). Uitgegeven in eigen beheer: bmeijs@planet.nl

Het bestuur en de redactie wenst u en uw dierbaren fijne Feestdagen, een plezierige jaarwisseling en graag tot ziens in 2024!

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur,

Bas Aarts, voorzitter.